

לְהַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, אֶלֶּא אַחַר דְּבַר. שֶׁהָרִי הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ לֹא נִזְכָּר בַּתּוֹרָה אֶלֶּא אַחַר שְׁנֵי דְבוּרִים (בְּלוֹמַר עַל דְּבַר), שְׁפָתוֹב בְּרֹאשֵׁית בְּרָא אֱלֹהִים.

רְבִי שְׁמַעוֹן אָמַר, לֹא נִזְכָּר שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ אֶלֶּא עַל עוֹלָם שְׁלָם, שְׁפָתוֹב (בְּרֹאשֵׁית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. מִכָּאֵן שְׁלֹא לְהַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרִיקְנוּת. וְכַתוּב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא. (כַּתוּב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא. שְׁלֹא לְהַזְכִּיר שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרִיקְנוּת, אֶלֶּא בְּבִרְכָה אוֹ בַתְּפִלָּה. וְמִי שְׁמוֹכִיר הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרִיקְנוּת, שְׁלֹא בְּבִרְכָה אוֹ בַתְּפִלָּה, כְּאֲשֶׁר נִשְׁמָתוֹ תִּצָּא מִמֶּנּוּ עֲתִידִים לְהַפְרַע מִמֶּנּוּ וְלִקְנַם מִמֶּנּוּ נְקָמוֹת, שְׁכַתוֹב כִּי לֹא יִנְקָה ה' אֶת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת שְׁמוֹ לְשׂוֹא.)

וְשִׁנְיָנו, אָמַר רְבִי יוֹסִי, מֵהִי בְּרָכָה? הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ. מִשּׁוּם שְׁמִמֶּנּוּ נִמְצְאָת הַבְּרָכָה לְכָל הָעוֹלָם, וְהַבְּרָכָה לֹא נִמְצְאָת עַל מְקוֹם רִיק וְלֹא שׁוֹרָה עָלָיו. זֶהוּ שְׁפָתוֹב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא.

זְכוּר אֶת יוֹם הַשְּׁבֵת לְקַדְּשׁוֹ. רְבִי יִצְחָק אָמַר, כַּתוּב (שֵׁם א) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וְכַתוּב בְּפָנָי (שְׁמוֹת טו) שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקַטְהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שִׁבַת לֹא יִהְיֶה בוֹ. כִּיּוֹן שְׁלֹא נִמְצָא בוֹ מְזוֹנוּת, אִיזוֹ בְּרָכָה נִמְצְאָת בוֹ?

אֲרָא כִּף שְׁנִינוּ, כָּל הַבְּרָכוֹת שְׁלִמְעָלָה וְשְׁלִמְטָה תְּלוּיוֹת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי. וְשִׁנְיָנו, לָמָּה לֹא נִמְצָא מִן בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי? מִשּׁוּם שְׁמֵאוֹתוֹ יוֹם מִתְּבָרְכִים כָּל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים הָעֲלִיּוֹנִים, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד נוֹתֵן מְזוֹנוֹ לְמִטָּה, כָּל אֶחָד בְּיוֹמוֹ, מֵאוֹתָהּ בְּרָכָה שְׁמֵתְבָרְכִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי.

וּכְשׁוּם כִּף, מִי שֶׁהוּא בְּדַרְגַּת הָאֲמוּנָה, צָרִיךְ לְסַדֵּר שְׁלִחָן וּלְתַקֵּן סְעוּדָה בְּלִיל שְׁבֵת כְּדִי

פ"ח ע"א) (בְּלוֹמַר עַל מְלָכָה) דְּהָא שְׁמָא קְדִישָׁא, לֹא אֲדַפְרַר בְּאוֹרֵייתָא, אֶלֶּא בְּתַר תְּרִין מְלִין, דְּכַתִּיב בְּרֹאשֵׁית בְּרָא אֱלֹהִים.

רְבִי שְׁמַעוֹן אָמַר, לֹא אֲדַפְרַר שְׁמָא קְדִישָׁא, אֶלֶּא עַל עוֹלָם שְׁלָם. דְּכַתִּיב, (בְּרֹאשֵׁית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְיָ אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. מִכָּאֵן, דְּלֹא לְאֲדַפְרַר שְׁמִיהַ קְדִישָׁא בְּרִיקְנוּתָא. וְכַתִּיב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא. (ס"א כַּתִּיב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא דְלֹא לְאֲדַפְרַר שְׁמָא קְדִישָׁא בְּרִיקְנוּתָא אֶלֶּא כְּבִרְכָתָא אוֹ בְּצִלוֹתָא וּמֵאן דְּאֲדַפְרַר שְׁמָא קְדִישָׁא בְּרִיקְנוּתָא דְלֹא כְּבִרְכָתָא אוֹ בְּצִלוֹתָא כִּד נִשְׁמָתִיהּ נִפְקָא מִיְנֵיהּ וְמִיְנֵיהּ לֹא תִפְרַעָא מִיְנֵיהּ וְלִקְנַמָּא מִיְנֵיהּ נִוְקָמִין דְּכַתִּיב כִּי לֹא יִנְקָה יְיָ אֶת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת שְׁמוֹ לְשׂוֹא)

וְתַנְיָנָן, אָמַר רְבִי יוֹסִי, מֵהוּ בְּרָכָה. שְׁמָא קְדִישָׁא. בְּגִין דְּמִיְנֵיהּ מִשְׁתַּכַּח בְּרָכָתָא, לְכָל עַלְמָא. וּבְרָכָתָא לֹא אֲשַׁתְּכַח עַל אַתְרֵי רִיקְנוּתָא, וְלֹא שְׁרִיָּא עָלָיו, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא.

זְכוּר אֶת יוֹם הַשְּׁבֵת לְקַדְּשׁוֹ. (שְׁמוֹת כ) רְבִי יִצְחָק אָמַר, כַּתִּיב (שְׁמוֹת כ) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וְכַתִּיב בְּפָנָי (שְׁמוֹת טו) שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקַטְהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שִׁבַת לֹא יִהְיֶה בוֹ. כִּיּוֹן דְּלֹא מִשְׁתַּכַּח בֵּיהּ מְזוּנֵי, מֵה בְּרָכָתָא אֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ.

אֲרָא הָכִי תֵאנָא, כָּל בְּרַפְאֵן דְּלַעֲלֵא וְתַתָּא, בְּיוֹמָא שְׁבִיעָא תְּלִיין. וְתֵאנָא, אֲמַאי לֹא אֲשַׁתְּכַח מְנָא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָא, מִשּׁוּם דְּהָהוּא יוֹמָא, מִתְּבָרְכָאן מִיְנֵיהּ כָּל שֵׁיתָא יוֹמִין עַלְאִין, וְכָל חַד וְחַד יְהִיב מְזוּנֵיהּ לְתַתָּא, כָּל חַד בְּיוֹמוֹ, מֵהִיא בְּרָכָה דְּמִתְּבָרְכָאן בְּיוֹמָא שְׁבִיעָא.

וּבְגִינֵי כִּף, מֵאן דְּאִיהוּ בְּדַרְגָּא דְּמֵהִמְנוּתָא, בְּעֵי לְסַדְרָא פְתוּרָא, וְלֹא תִקְנָא סְעוּדָתָא בְּלִילָא דְשְׁבֵתָא, בְּגִין דִּיתְבָּרַךְ פְתוּרֵיהּ, כָּל